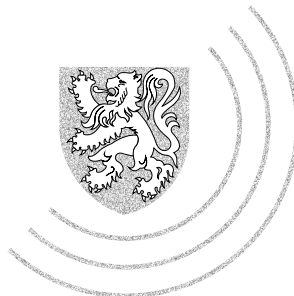

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

16 februari 1999

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heren Filip Dewinter, Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem,
Luk Van Nieuwenhuysen en Roeland Van Wallegghem –**

**betreffende de afschaffing van de Vlaamse dotaties aan Franstalige scholen gelegen op
het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap bij niet-naleving van de omzendbrief van
de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de toepassing van de faciliteiten**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Kris Van Dijck**

Samenstelling van de commissie

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Mia De Schamphelaere,
de heren Erik Matthijs, Freddy Sarens, Gilbert Vanleenhove ;

de heer Roland Deswaene, mevrouw Marleen Vanderpoorten,
mevrouw Sonja Van Lindt ;

de heer René Swinnen, mevrouw Gracienne Van
Nieuwenborgh, de heer André Van Nieuwerkerke ;

de heren Pieter Huybrechts, Joris Van Hauthem ;

de heer Kris Van Dijck ;

de heer Ludo Sannen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Sonja Becq, Paul Deprez, mevrouw Kathleen
Helsen, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Ward Beysen, Karel De Gucht, André Denys ;

de heren Patrick Hostekint, Michiel Vandenbussche,
Robert Voorhamme ;

de heren Emiel Verrijken, Frans Wymeersch ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

1015 (1997-1998)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besprak op 9 december 1998 het voorstel van resolutie van de heren Filip Dewinter, Dominiek Lootens-Stael, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen en Roeland Van Wallegem betreffende de afschaffing van de Vlaamse dotaties aan Franstalige scholen gelegen op het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap bij niet-naleving van de omzendbrief van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de toepassing van de faciliteiten.

I. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem, mede-indiener

De heer Joris Van Hauthem stelt dat zijn fractie reeds herhaaldelijk over het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten is tussengekomen en parlementaire vragen heeft gesteld. Ook tijdens de begrotingsbespreking komt dit thema telkens aan bod. De voorliggende resolutie is een nieuw initiatief terzake.

Deze resolutie plaatst de problematiek van het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten in het kader van de federale loyaliteit. Dit is geen grond- of wettelijk omschreven begrip, maar eerder een code die omvat dat de afspraken die tussen de gemeenschappen en gewesten gemaakt worden, nageleefd worden. Het probleem is uiteindelijk dat deze afspraken niet afdwingbaar zijn. De faciliteitengemeenten schikken zich bijvoorbeeld nooit naar de regelgeving van de Vlaamse wetgever. De betrokken gemeentebesturen hebben zowel in woorden als in daden herhaaldelijk laten blijken dat zij niet gediend zijn met het feit dat hun gemeente deel uitmaakt van het Nederlandstalig grondgebied en daarmee onderhevig zijn aan de voogdij van het Vlaamse Gewest.

Om dit te staven haalt de spreker het voorbeeld van de financiering van de Nederlandstalige school in Komen aan. Telkens wanneer zijn fractie dit voorbeeld aanhaalt, geeft de betrokken minister zijn fractie telkens gelijk. Het antwoord komt er dan telkens op neer dat de Franstalige Gemeenschap de basisschool in Komen zou moeten financieren. Deze blijft dit echter weigeren. Daarmee overtreedt de Franstalige Gemeenschap de wet en draait de Vlaamse Gemeenschap op voor de kosten.

Ook het bibliotheekdecreet of het initiatief 'Domus Flandria' werden reeds ofwel bewust genegeerd, ofwel voor eigen voordeel misbruikt. OCMW's van faciliteitengemeenten bieden bijvoorbeeld exclusief aan Franstaligen bouwgronden aan om de Franstalige politieke macht nog groter te laten worden. Hij verwijst als laatste voorbeeld naar de begroting van de Franse Gemeenschap die subsidiëringposten voorziet voor Franstalige sport- en culturele verenigingen in de faciliteitengemeenten. Zo is er ook nog steeds een begrotingspost voorzien voor het blad Carrefour voor de Rand van Brussel. De geschiedenis van dit laatste dossier is ronduit een lijdensweg, tot bij het Arbitragehof toe.

De reactie vanuit Vlaanderen komt er volgens de spreker op neer dat men louter juridisch reageert. Dit is lovenswaardig en correct, maar is enkel zinvol als men als gevolg van deze reactie een resultaat bekomt. De andere partij reageert echter telkens op een politieke manier, zonder resultaat. Daarom heeft zijn fractie bij de onderwijsbegroting telkens weer herhaald om de gemaakte afspraken niet na te komen en in politieke zin te reageren. In die zin diende zijn fractie amendementen in om de financiering van Franstalige scholen in faciliteitengemeenten te schrappen en de Franstalige Gemeenschap voor de feiten te zetten.

De voorliggende resolutie wil deze problematiek in het kader van de omzendbrief van Vlaams minister Leo Peeters terug onder de aandacht brengen omdat deze omzendbrief specifiek gericht is tot de faciliteitengemeenten. De omzendbrief raakt niet aan de taalwetgeving, maar geeft een andere interpretatie dan deze die tot op heden werd gehanteerd. De reactie van de Franstalige burgemeesters van de faciliteitengemeenten kwam erop neer dat zij deze omzendbrief nooit zouden toepassen en deze naast zich neer zouden leggen. Ondanks het feit dat zij de wetgeving negeren, worden deze Franstalige burgemeesters niet bedreigd met schorsing of afzetting.

De heer Joris Van Hauthem meent dat de Vlaamse Gemeenschap naast de juridische weg alle politieke middelen moet aanwenden om de faciliteitengemeenten te dwingen de omzendbrief correct en volledig toe te passen. Een van die middelen is het opschorten van de Vlaamse dotaties aan bepaalde Franstalige scholen gelegen op het Vlaams grondgebied. Over dit onderwijs valt bovendien ook nog veel te zeggen omdat deze scholen duidelijk niet werken aan een integratie, wat in se de bedoeling was, maar verfransingsmachines zijn. Er moet in

die zin een plan komen om deze scholen geleidelijk af te bouwen.

II. Algemene bespreking

1. Vragen en opmerkingen van een lid

De heer *Kris Van Dijk* verklaart dat zijn fractie er telkens bij de bespreking van tal van decreten heeft op aangedrongen dat deze decreten ook van toepassing zouden zijn op de Franstalige scholen in de faciliteitengemeenten. De reactie van de Vlaamse regering daarop was niet altijd eenduidig en duidelijk.

Het is zijns inziens onvermijdelijk dat men ook aan Vlaamse zijde zal komen tot het niet naleven van de afspraken als de Franstaligen hun verplichtingen blijven negeren. Hij heeft daarom een aantal vragen.

De spreker verwijst in dit kader naar de bespreking van het decreet ontwikkelingsdoelen en eindtermen in het basisonderwijs. Tijdens deze bespreking stelde de heer *Luc Van den Bossche*, voormalig Vlaams minister van Onderwijs, dat dit decreet ook van toepassing zou zijn op de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten. De minister voegde er toen aan toe dat dit inhield dat zij ook zouden moeten voldoen aan de eindtermen Nederlands. Vandaag blijkt volgens de spreker uit de toelichting van het voorstel van resolutie dat dit zeker niet het geval is. Zijn fractie wil van de minister vernemen hoe de Vlaamse Gemeenschap zijn bevoegdheid over deze scholen uitoefent. Treedt de Vlaamse inspectie op in deze scholen? Worden de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, vertaald in leerplannen, overgenomen in deze scholen? Worden de tijdschriften *Klasse*, *Klasse voor jongeren* en *Klasse voor ouders* bedeed in deze scholen?

Deze vragen zullen volgens de heer *Kris Van Dijk* waarschijnlijk negatief worden beantwoord. Daarom zijn er initiatieven nodig van de Vlaamse regering. De financiering stoppen is een mogelijkheid, maar daardoor worden niet de overtreders, maar wel de scholen gestraft. Dit mag volgens hem niet de bedoeling zijn. Hij pleit daarom voor een initiatief om de overtreders zelf aan te pakken.

2. Standpunt van de Vlaamse regering

De heer *Eddy Baldewijns*, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, verklaart dat het

voorstel van resolutie een niet te rechtvaardigen constitutioneel verband legt tussen de taalregeling in bestuurszaken en de taalregeling in onderwijs. Een niet-naleving van de omzendbrief over de wet van 2 augustus 1963 inzake het taalgebruik in bestuurszaken kan onmogelijk leiden tot een sanctie op het gebied van het onderwijs, waarvoor de taalregeling vervat is in de wet van 30 juli 1963 en in artikel 7, § 3 van de wet van 2 augustus 1963. Hij vernoemt daarbij het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 dat in artikel 61 naar deze taalwetgeving verwijst. Deze bepalingen houden impliciet ook een erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarde in, maar die is tegelijk limitatief van aard. Samen met de andere voorwaarden van het decreet basisonderwijs geeft naleving van deze voorwaarden het recht op subsidiëring. De omzendbrief VR 97/29 inzake het taalgebruik in de diensten van de Vlaamse regering houdt volgens de minister derhalve geen erkennings- of subsidiëeringsvoorwaarde in voor de Franstalige basisscholen in de gemeenten in Vlaanderen met faciliteiten voor Franstaligen.

De minister verwacht dat de indieners van de resolutie zullen argumenteren dat spijs deze juridische argumenten toch een politieke daad moet worden gesteld door de subsidiëring van de basisscholen te laten afhangen van de houding in bestuursaangelegenheden. Hij meent dat elke beslissing met die strekking door de Raad van State zal worden vernietigd, en zelfs op korte termijn worden geschorst. De wet van 30 juli 1963 garandeert het recht om in de faciliteitengemeenten kleuter- en lager onderwijs in de tweede landstaal te organiseren wanneer ten minste 16 gezinshoofden van kinderen uit deze gemeente erom verzoeken. De Vlaamse regering hoort zich volgens hem te onthouden van vergeldingsacties die constitutioneel niet correct en kansloos zijn.

De minister verklaart dat de Vlaamse regering m.b.t. de grond van de zaak ernaar streeft in de Vlaamse Gemeenschap een kwalitatief hoogstaand onderwijs te garanderen. Ten aanzien van de Franstalige basisscholen in de Brusselse Rand wordt momenteel onderhandeld met de Franse Gemeenschap om de protocolakkoorden uit 1970 en 1973 te herzien. Daarbij zou de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap het recht krijgen in deze scholen inspecties uit te voeren, in samenwerking met de collega's van de Franse Gemeenschap. Ingevolge de voornoemde protocolakkoorden uit 1970 en 1973 is dit momenteel niet het geval, zodat er vanuit de Vlaamse Gemeenschap geen werkelijke controle is op de kwaliteit van het onderwijs in deze scholen. Tegelijk zouden eindtermen worden uitgewerkt inzake Nederlands en introductie tot de

Vlaamse cultuur die de integratie van deze leerlingen in de Vlaamse gemeenschap moeten ten goede komen. De Vlaamse regering meent dat dit beleid betere kansen biedt op een integratie van de Franstalige leerlingen in het basisonderwijs dan een beleid van confrontatie, dat, gelet op de taalwetten, geen juridische onderbouw heeft.

Het uitwerken van een plan om op termijn de Franstalige scholen in de gemeenten met een speciale taalregeling te sluiten, is volgens de minister zinloos. Dit onderwijs wordt georganiseerd op aanvraag van ouders van kinderen uit deze gemeente, die op de subsidiëring van dat onderwijs recht hebben wanneer zij in voldoende aantal zijn. Het is dus niet mogelijk hieromtrent een beleid uit te werken volgens de voorstellen van de Vlaams Blok-fractie, zonder de subjectieve rechten van de betrokken ouders te schenden. De minister besluit dat de Vlaamse regering op basis van deze argumenten een negatieve houding aanneemt ten opzichte van het voorstel van resolutie.

Met betrekking tot de vraag van de heer Kris Van Dijck over de verdeling van het tijdschrift Klasse, antwoordt de minister dat alle personeelsleden uit het onderwijs die door de Vlaamse Gemeenschap betaald worden, automatisch Klasse krijgen toegestuurd.

3. Repliek van de leden

De heer *Joris Van Hauthem* omschrijft het standpunt van de Vlaamse regering als voorspelbaar. Het standpunt is juridisch volledig correct, maar dat maakt het eigenlijke punt uit van zijn betoog. Als de Vlaamse regering van mening is dat politieke acties kansloos zijn, dan kan hij enkel blijven vaststellen dat de Franstaligen hun onethische politieke houding aanhouden. Daardoor zal de Vlaamse regering zich eens te meer naar de Raad van State of het Arbitragehof moeten wenden. Alvorens deze instellingen uitspraak hebben gedaan, zal er weer een lange periode overheen zijn gegaan tijdens dewelke het kwaad weer eens is geschied. Het voorstel van resolutie vraagt daarom niet de wetten te overtreden, maar enkel eenzelfde houding aan te nemen als de Franstaligen.

De spreker vestigt er vervolgens de aandacht op dat het standpunt van de Vlaamse regering over de uitvoering van het decreet op de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor het basisonderwijs een nieuw feit is. Tijdens de bespreking van het betreffende decreet bevestigde de toenmalige minister van onderwijs, de heer Luc Van den Bossche,

dat deze eindtermen en ontwikkelingsdoelen ook van toepassing zouden zijn op de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten en dat de Vlaamse Gemeenschap hier via zijn inspectie zou op toezien. Zijn fractie reageerde daar toen op dat dit tot een eigenaardige situatie kan leiden. De Vlaamse Gemeenschap heeft immers geen controle op de inhoudelijke leerplannen die uiteindelijk opgesteld worden aan de hand van de eindtermen. De facto is er dan ook geen controle op de eindtermen.

De heer Joris Van Hauthem moet uit het standpunt van de Vlaamse regering besluiten dat de eindtermen en ontwikkelingsdoelen blijkbaar niet van toepassing zijn op de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten. Bovendien zal de regering nu eindtermen gaan uitwerken in de context van de herziening van de protocollen van 1970 en 1973 om in samenspraak met de Franstalige Gemeenschap deze eindtermen wel te mogen controleren. Na dertig jaar gaat men het protocol herzien om de eindtermen in samenspraak aan te passen. Op basis van de eigen ervaring kan hij enkel besluiten dat dit zeker niet tot enig resultaat zal leiden. De grondvraag blijft voor hem echter onbeantwoord. Hij vraagt dezelfde strategie toe te passen als de Franstalige Gemeenschap. Deze is, aldus de rede-nering van de Franstaligen, niet legaal, maar wel legitiem omdat ze gedragen wordt door een parlement.

De *minister* reageert daarop dat hij niet gezegd heeft dat de eindtermen niet van toepassing zijn, maar wel dat ze moeilijk controleerbaar zijn.

De heer *Kris Van Dijck* verwijst naar de mededeling omtrent de onderhandelingen m.b.t. de protocollen van 1970 en 1973. Hij vraagt hoe ver deze onderhandelingen staan en wanneer deze zullen worden afgerond.

De *minister* antwoordt dat de Franstalige minister van onderwijs een voorstel over deze aangelegenheid heeft gedaan. Dit voorstel is momenteel in onderzoek.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de afschaffing van de Vlaamse dotaties aan Franstalige scholen gelegen op het grondgebied van de Vlaamse Gemeenschap bij niet-naleving van de omzendbrief van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van

Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de toepassing van de faciliteiten, wordt met 2 stemmen tegen 8, bij 1 onthouding verworpen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Kris VAN DIJCK

Gilbert VANLEENHOVE
